



## **Notat til høring om Meld. St. 5 (2019-2020) Levende lokalsamfunn for fremtiden**

Frivillighet Norge er et interessepolitisk samarbeidsforum for frivillige organisasjoner med mer enn 300 medlemmer som har om lag 50 000 lokale lag og foreninger over hele landet.

Frivilligheten er en hjørnestein i et levende demokrati og i velferdssamfunnet. Det er viktig at myndighetene gir frivillige organisasjoner større handlingsrom og bedre rammebetingelser.

### **Frivilligheten som hjørnestein i lokalsamfunnet**

Uten frivillige organisasjoner stopper Norge opp, og fritidsaktiviteter og viktige tilbud vil forsvinne fra våre lokalsamfunn. Frivillig sektor er en stor bidragsyter på områder som beredskap, folkehelse, kultur, integrering og opplæring. For å lykkes best mulig er frivillig sektor avhengig av godt samspill med kommunene. Derfor jobber Frivillighet Norge for at alle kommuner skal ha en helhetlig frivillighetspolitikk.

En helhetlig frivillighetspolitikk bør være en del av kommunens planverk og omfatte både hvordan kommunen legger til rette for frivillige organisasjoner og hvordan kommunen og frivillige organisasjoner skal samarbeide. Forskning fra Institutt for samfunnsforskning viser at kommuner som har utviklet en helhetlig frivillighetspolitikk har mer samarbeid med frivillige organisasjoner på områder som integrering, helse og kultur. Å utvikle en frivillighetspolitikk som en del av kommunens planverk krever både kapasitet og faglig kompetanse.

Frivillighet Norge har igjennom prosjektet «frivillighetsløftet» bidratt i arbeidet med en helhetlig frivillighetspolitikk i kommuner over hele landet. Etterspørselen etter denne bistanden viser et stort behov for frivillighetsfaglig kompetanse i kommunene, særlig knyttet opp til kommunes planarbeid. Det er vanskelig for kommuner å ha tilstrekkelig kompetanse på alle områder til å utvikle gode planer, særlig gjelder dette små kommuner. Nasjonale kompetansemiljøer, som Frivillighet Norge kan bidra til å sikre kommunene kompetanse til å utvikle planene. Skal det være mulig for nasjonale miljøer å bidra lokalt må disse også få tilgang til midler beregnet til formålet. Frivillighet Norge sitter på stor kompetanse om hvordan det offentlige og frivillige organisasjoner lykkes i samarbeidet og i prosessen med å utvikle en frivillighetspolitikk. Vi ønsker å bidra med dette gjennom samarbeid med kommuner av alle størrelser.

### **Frivillig sektor må prioriteres av fylkeskommunen**

Med regionreformen skal fylkeskommunen ha en tydeligere rolle som samfunnsutvikler. Dette vil også berøre frivillig sektor regionalt og lokalt. Flere av fylkeskommunene bidrar allerede ut mot kommunene i deres arbeid med utvikling av frivillighetspolitikk. Dette skjer både igjennom tilskudd, møteplasser og samarbeid med frivillig sektor på fylkesnivå. Likevel trenger flere

fylkeskommuner større kunnskap og mer strukturert arbeid med frivillig sektor om de skal bidra til kommunenes utvikling av planer også på frivillighetsfeltet. I vår kartlegging av hvordan fylkeskommunene organiserer sitt arbeid mot frivillig sektor ser vi at det er stor variasjon. Ofte er ansvaret fordelt på flere avdelinger som kan gjøre det vanskelig å finne frem i for mange organisasjoner<sup>1</sup>. Det er stort rom for at fylkeskommunene kan jobbe mer tversektorielt med frivillighet, og flere fylker bør utvikle en frivillighetspolitikk. I regjeringens forventninger til regional og kommunal planlegging 2019-2023 som ble lagt frem våren 2019 framheves FNs bærekraftsmål. Dette aktualiserer også et fokus på frivillig sektors rolle i Regional plan. Stortinget bør ha en klar forventning til fylkeskommunen om at de i fortsatt prioriterer frivillig sektor i sitt arbeid.

Forslag til merknader:

- Komiteen viser til at kommuner som har utviklet en helhetlig frivillighetspolitikk har mer samarbeid med frivillige organisasjoner på områder som integrering, helse og kultur.
- Komiteen viser til at ifølge Frivillighet Norge har kun drøyt 16% av kommunene utviklet en helhetlig frivillighetspolitikk og har et mål om at denne andelen skal være betraktelig høyere.
- Komiteen viser til Frivillighet Norges arbeid med å tilby kompetanse og bistand til kommuner i utviklingen av frivillighetspolitikk og mener at kommuner og fylker bør utarbeide en helhetlig frivillighetspolitikk sammen med den lokale frivilligheten.
- Komiteen mener det er viktig at det stilles midler til disposisjon for å støtte nasjonale sektorovergripende tiltak som bidrar til å øke samhandlingen og samarbeidet mellom frivillig og offentlig sektor lokalt og regionalt. Å utvikle en helhetlig frivillighetspolitikk er et eksempel på et slikt sektorovergripende tiltak. Fylkene bør spille en viktig rolle i å bidra til kommunenes utvikling av frivillighetspolitikk blant annet gjennom å tilby møteplasser for kompetanseoverføring og ved å prioritere samarbeid med frivillig sektor på fylkesnivå.

---

<sup>1</sup> <https://s3.eu-west-1.amazonaws.com/frivillighet-norge/pdf/RapportKarleggingsamarbeidWEB.pdf?mtime=20191217083419>